

«Στὴ χώρα τῶν Σοφῶν καὶ τῶν Ἀγρίων» Δημοσθ. Βουτυρᾷ (Ἔκδ. εταιρίας «Ἀθηνᾶ» Α. Γ. Ράλλη καὶ Σα Ἀθῆναι 1927). Τὸ τελευταῖο αὐτὸ βιβλίον τοῦ λαμπροῦ καὶ παραγωγικωτάτου συγγραφέα—ποῦ ἐξαιρετικὰ ἐκτιμοῦμε—περιλαμβάνει ἓνα μεγάλο διήγημα καὶ 4 μικρά. Στὸ πρῶτο, τὴ «χώρα τῶν Σοφῶν καὶ τῶν Ἀγρίων», ὁ Βουτυρᾶς—ποῦ πάντα ἀσχολήθηκε στὸ ἔργο του μὲ τὰ φιλετικά, κοινωνικά καὶ πολιτικά ζητήματα—καταπιάνεται μὲ τὸν δικό του παραστατικὸ τρόπο γιὰ τὴ βασιλεία. Μὲ τσουχτερὴ εἰρωνία μᾶς διηγεῖται πῶς μὴ ὁμάδα δικῶν μας πέφτουνε μὲ τὸ ἀερόπλοιο σ' ἓναν ἄγνωστο ἄγριο τόπο τοῦ ὁποῖου ὁμως οἱ διευθύνοντες ἔλυσαν τὸ ζήτημα τοῦ πολιτεύματος ἀποκλείοντες τεχνικὰ τὸν ἀμαθὴ λαὸ χωρὶς καὶ νὰ τοῦ ἐναντιώνονται ἀνῶφελα. Γύρευε βασιλεῖ, μὴ ὄντας σὲ θέση νὰ ἐκτιμήσει τὸ Ἀνώτερο Συμβούλιον ποῦ τὸν διοικοῦσε. Ἕνας Σοφὸς ἀνέλαβε νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ λαὸ χωρὶς καὶ νὰ βλάπτεται ἡ χώρα ἀπ' τὴ σκοτεινὴ του ἀντίληψη. Τοῦ ἔφερε ἓνα ζῶν νὰ παίξει τὸ ρόλο τοῦ βασιλεῖ, καὶ ἔτσι ὅλοι ἔμειναν ἱκανοποιημένοι.

Αὐτὲς εἶναι ἡ κύριες γραμμὲς τοῦ διηγήματος. Χώρα ἀπ' τὸ καθ'αυτὸ θέμα, ὁ Βουτυρᾶς περιγράφει μὲ πολλὴ χάρη διάφορα ἦθη καὶ ἔθιμα τῆς φανταστικῆς χώρας ποῦ εἶναι ἐνδιαφέροντα καὶ εὐχάριστα. Ἔχει τὴν τέχνη νὰ μᾶς ὑποβάλλει τίς ἰδέες του χωρὶς καὶ νὰ ὑπάρχει συνήθως στὸ διήγημά του δράση.

Ὁ ἐξελιγμένος αὐτὸς τρόπος ταιριάζει πολὺ μὲ τὴ μορφικὴ πρωιοτυπία ποῦ παρουσιάζεται ὁ Βουτυρᾶς. Ἀμελεῖ τίς ἐπιφανειακὰς ἐντυπώσεις, γιὰ νὰ συγκινήσῃ διανοητικά. Εἴπαμε πῶς ἀπ' τὸ διήγημά του λείπει σχεδὸν πάντα ἡ φανερὴ δράση, ἀλλὰ μὲ τὴν τεχνολογία του αὐτὴ ἀναλύει τίς ὁρμὲς καὶ βρίσκει τίς ἐσωτερικὰς δυνάμεις, διατυπώνοντάς τες, σ' ἓνα τόνο ὑποβλητικὸ, καλλιτεχνικὸ, καὶ ὄχι μὲ ἀψυχολόγητὴ καὶ ἀσυστηματοποίητὴ δομὴ τῆς στὴν ἐκδήλωσιν.

Ὁ Βουτυρᾶς ἔγραψε πολλὰ διηγήματα· δὲν ἔχουν βέβαια ὅλα τὴν ἴδια μεγάλη ἀξία, ἀλλὰ τὰ περισσότερα εἶναι ἀληθινὰ πολύτιμα πετράδια γιὰ τὴν νεοελληνικὴ λογοτεχνία ποῦ δίκαια τὸν ἔφεραν στὴν περίβλεπτη θέση ποῦ κατέχει σήμερον στὰ Νεοελληνικὰ Γράμματα.

Καὶ τὰ ἄλλα τέσσερα σύντομα διηγήματα τοῦ βιβλίου του «Γεροσύνη», ὁ «Ἀφάνος», «Ὁ Νέος Χρόνος» καὶ «οἱ Λυσυγισμέ-

νοι» εἶναι φιλοσοφικά καὶ ψυχολογημένα σχῆτσα πού συγκινεῖ καὶ ἐνδιαφέρει ὁ συμβολισμὸς τους.

Ἡ «Φάλμα» (Ἐκδοση Τυπογραφείου Ν. Μητσάνη, Ἀλεξάνδρεια) τοῦ κ. Γιάννη Θεοδορίδη εἶναι ἓνα ἐκτενὲς διήγημα πού συγκινεῖ τὸν ἀναγνώστη μὲ τὴν ἐκδήλωσιν ἑνὸς σφοδρωτάτου πάθους. Ἔχει σκηνὲς πολὺ ζωνρὰ περιγραφόμενες. Ἡ μορφὴ τῆς Φάλμας εἶναι μὲ δύναμιν παρουσιασμένη. Πολὺ συμπαθητικὸς ὁ χαρακτήρας τοῦ Κουρτζελάν.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ : Κριτικὰ Σημειώματα, Α. Ν. Φράγκου, ἔκδοση «Νέας Τέχνης», τοῦ σοβαρώτερου λογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ τῶν Ἀθηνῶν. Στὰ Βρόχια τῆς Ἀγάπης, Ἀθηνᾶς Ν. Ταρσούλη (Τυπογραφικὰ Καταστήματα Ταρσπούλου, Ἀθῆναι). Λυπημένα Λουλούδια, Γιάννη Χονδρογιάννη (Τύποις Μακρῇ καὶ Σα Ἀθῆναι). Γιὰ τὴν Εἰρήνην, Γερ. Δ. Κάσολα (Ἐκδοτικὰ Καταστήματα Ἄτλας, Πάτραι). Μαῖστροῦ Ἀλίας. Σπ. Παναγιωτοπούλου. (Ἐκδοτικὸς Οἶκος Γ. Ι. Βασιλείου). Ἀπὸ τὸ Μυστικὸ Ναρκισσοκόρηπὸ τοῦ Κ. Τσαγγρῇ καὶ Κοχυλάρ κι ἄλλα διήγηματα, Νίκου Ι. Σαράβα.

Γιὰ τὰ βιβλία αὐτὰ καθὼς καὶ ὅσα ἀναγγείλαμε στὸ προηγούμενον τεῦχος θὰ γράψωμε προσεχῶς.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ : Ἐλάβαμε τὸ δεῦτερον τεῦχος τοῦ Ἑρμῆ. Ἀπὸ τὰ περιεχόμενά του σημειώνουμε μιὰ παραλλαγή (τῆς Ζαγοράς) τοῦ δημοτικοῦ ᾠσματος «Ἡ Πιστὴ σύζυγος» τὴν ὁποῖαν δίνει ὁ κ. Α. Γ. Κωνσταντινίδης· καὶ μιὰ μετάφραση τοῦ κ. Παύλου Πετρίδη ἀπὸ τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ Ἀμιέλ.

Semaine Egyptienne. Ἀπὸ τὰ περιεχόμενα (31-12-26 καὶ 7-1-27) σημειώνουμε περιγραφὴν τοῦ Τζαμιού Ἐλ Χακίμ· βιβλιοκρισίαν τοῦ κ. Πάνου Σταυρινού, τοῦ γνωστοῦ Καίρινον λόγιον, γιὰ τὴν «Φάλμα» τοῦ κ. Θεοδορίδη· ποίημα τοῦ κ. J. R. Fiechter ἀνταποκρίσεις ἐξ Ἀθηνῶν.

Νέοι Ρυθμοί, Δράμα. Τὸ 6ο φυλλάδιον τοῦ περιοδικοῦ περιέχει πολλὰ ἀξιοσημεῖωτα ποιήματα. «Ἡ Μπαλλάντα τῆς Θεῖα-Μαρίνας» τοῦ κ. Κουγιουλῆ καλὴ καὶ ὡς ρυθμὸς καὶ ὡς ἀπόδοσις. Ὁ κ. Μαγγανάρης δημοσιεύει διὰ τοῦ ποιήματα τὰ ὁποῖα ὀνομάζει παραλειπόμενα ἀπὸ τὸ «Ταξίδι» (τὸ «Ταξίδι» εἶναι ὁ τίτλος μιᾶς συλλογῆς του πού ἀναγγείλαμε στὸ τελευταῖον τεῦχος μας). Τοῦ κ. Κώστα Λαζοπούλου τὰ διὰ ποιήματα «Τοῦ ὄλεθρου»

καὶ «Βράδι» ἔχουνε δύναμη. “Τοῦ Ὀλεθρου” ἔχει κατὶ τὸ Καβαφικὸ στὴν ἔκφραση. Τὰ «Καρδιοχτύπια» τοῦ Πάβλου Ἐράτη καὶ τὸ “Ἀπριλιάτικο” τοῦ Νίκου Τσιτουνητζάκη εἶναι χαριτωμένοι ἐρωτικοὶ στίχοι. Διαβάζουμε στὸ τεῦχος μιὰ καλὴ μετάφραση μερικῶν σελίδων τοῦ Massimo Bontempelli, κοκωμένη ἀπὸ Λ. Χρυσάνθεμο. Σ’ ἓνα γράμμα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα τοῦ κ. Ρωτᾶ, γίνεταί μνεῖα τοῦ κ. Νίκου Νικολαΐδη, συγγραφέα τὸν ὁποῖον ἐμεῖς πολὺ ἐκτιμοῦμε. Ὁ κ. Ρωτᾶς λέγει ὅτι ὁ Νικολαΐδης ἦρθε στὴν Ἀθήνα νὰ φροντίσει γιὰ τὴν ἐκδοση τῶν ἔργων τοῦ «Τὸ βιβλίον τοῦ Μοναχοῦ» καὶ «Διηγήματα» τρίτῃ σειρά. Θὰ τὰ ἐκδόσῃ μετὰ δικὰ του ἔξοδα. Ἐπίσης ἔδωκε τὸ ἔργο τοῦ «Τὸ Γαλάζιον Λουλουδίου» στὸν θίασον τῆς Κοτοπούλης ποὺ ἐξεφράσθηκε ἐνθουσιαστικὰ γι’ αὐτὸ καὶ ποὺ θ’ ἀνεβαστεῖ κατὰ τὴν ἀνοιξή.

Φάροϛ. Ἐλάβαμε τὸ τεῦχος τοῦ Δεκεμβρίου. Περιέχει συνεργασία ἀπὸ διαφόρους γνωστοὺς αἰγυπτιώτες λογοτέχνες. Ξεχωρίζουμε τοῦ κ. Γ. Πιερίδη τὰ «πεζᾶ» — τὸ κ α ρ ᾶ β ι καὶ τὸ π α λ η ὀ σ π ῖ τ ι. Τοῦ κ. Κ. Ν. Κωνσταντινίδου τὸ ποίημα «Ταξιδί» καὶ τοῦ κ. Πέτρου Μάγνη “Ἡ Κραυγὴ τοῦ Chateaubriand” καὶ τὸ “Καράβι”. Ἡ ἐκτύπωση τοῦ τεύχους ἐπιμελημένη. Στὸ ἄρθρον “Ἐρωτες, σκέψεις καὶ ὁρισμοὶ φιλοσόφων καὶ ποιητῶν” ἔγινε ἓνα λάθος. Ὁ Πασκάλ, — ἐὰν πρόκειται γιὰ τὸ μεγάλο συγγραφέα τῶν “Σκέψεων” δὲν λεγόντανε Βασίλειος (Basile) ἀλλὰ Βλάσιος (Blaise).

Φιλότεχνος, τεῦχος διπλὸ (Δ’ καὶ Ε’. Νοέμβριος — Δεκέμβριος 1927) ἀφιερωμένο στὸν Κωνστ. Θεοτόκη.

Α. Τ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ “Ταχυδρόμο” τῆς 9-1-1927 ἀναδημοσιεύθηκε ἀπ’ τὸ περασμένο τεῦχος μας τὸ ὥραϊο ποίημα τῆς Ρίκας Σεγκοπούλου “Ἡρῆες Ἀργά”.

Ἡ ΕΚΔΟΤΙΚΗ συντροφιά “Νέα Τέχνη” θὰ κυκλοφορήσῃ προσεχῶς τὴν σειρά ποιημάτων “Ἐρωτικοὶ Ἐπίλογοι” τοῦ ἐκλεκτοῦ λογοτέχνη κ. Μάριου Βαϊάνου, “Annous-La” τοῦ κ. Κλήμη Ἀλεξανδρινοῦ καὶ “Διηγήματα” Ἀναστ. Φράγκου.